

Matematika 1 - kolokvijum

29.11.2008.

Ime i prezime, broj indeksa	Nastavna grupa	Sala

TEORIJSKA PITANJA

Napomena: Nije dozvoljena upotreba grafitne olovke.

1. [25] Definisati sledeće pojmove:

1) Binarna operacija u skupu.

1.	2.	Suma

2) Grupoid.

3) Semigrupa.

4) Monoid.

5) Inverzni elemenat elementa $a \in G$, gde je $(G, \circ)$ grupoid sa neutralnim elementom e .

Dat je skup $S = \{0, 1, 2, \dots, p-1\}$ i neka $+$ i $\cdot$ označavaju sabiranje i množenje po modulu p . U sledeću tabelu upisati šta predstavlja odgovarajuća struktura ako p jeste, odnosno ako nije, prost broj.

	p jeste prost broj	p nije prost broj
$(S, +)$		
$(S \setminus \{0\}, \cdot)$		
$(S, +, \cdot)$		

Za kakvo p svaki elemenat skupa $S \setminus \{0\}$ ima inverzan elemenat u odnosu na operaciju $\cdot$?

Dokazati ovu činjenicu.

2. [25] Definisati sledeće pojmove:

1) Koren polinoma P nad poljem F .

2) Koren reda (višestrukosti) $k > 0$ kompleksnog polinoma P .

Neka je P polinom sa celobrojnim koeficijentima stepena $dgP = 7$. Ako je vodeći koeficijent polinoma P jednak 4 i ako su neki koreni ovog polinoma $z_1 = -2, z_2 = -1, z_3 = 0, z_4 = z_5 = i$ odgovoriti na sledeća pitanja:

1) Koliko korena u polju C ima polinom P ? Odgovor obrazložiti navodjenjem odgovarajuće teoreme.

2) Odrediti ostale korene polinoma P . Odgovor obrazložiti navodjenjem odgovarajuće teoreme.

3) Odrediti (bez deljenja) da li je polinom P deljiv polinomom $Q(x) = (x + 2)^2$. Odgovor obrazložiti navodjenjem odgovarajuće teoreme.

4) Da li je P svodljiv (razloživ) polinom nad poljem R ? Obrazložiti odgovor.

5) Odrediti (bez deljenja) ostatak pri deljenju polinoma P polinomom $x - 1$. Odgovor obrazložiti navodjenjem odgovarajuće teoreme.

Dokazati jednu (po izboru) od navedenih teorema.